

dien ten achteren zyn de fumme van zes hondert gulden, te veertich groten, eer meer dan min, prefererende 't gunt voorzeit es tot allen tyden by haere solennele eeden te starcken ende bevestigen. Daer van de voorz. Van der Werf verzocht, te hebben acte, dewelcke ic hem, naer dien myn ampt es publyc, niet en hebbe connen weygeren. Aldus gedaen ten bywezen van Cornelis Meesz. van Hout, ende Bouwen Jansz., poorteren der voorz. Stad Leyden, als gelooflicke getuigen hier tue verzocht ende zunderlinge gebeden. Ende hebbe tot een getuychnisse van all' 't gunt voorzeit es, dezen mit myn gewoonlicke hant ende underteyckeninge bevesticht.

Jan van Hout, Notas Pubus

Uit het Oorspronlijke, berustende
ter zelfder plaatze.

Den 26 December 1571.

Paspoort of Vrijgeleide van den Prins van Oranje, aan Pieter Adriaansz. van de Werff, en twee zijner broederen met hunne Koopmanschappen gegeven.

WILHELM, BY DER GRATIEN GOIDTS PRINCE VAN ORAENGIEN, GRAVE VAN NASSAU, van Catzenellenboge, van Vianden, van Dietz, van Bueren, van Leerdamme, &c. Heere ende Baroen van Breda, van Diest, van Grimbergen, van Arlay, van Noseroy, &c. Borchgrave van Antworpen, ende van Befanchon, *Stadthouder ende Capiteyn Generael over Hollandt, Zeelandt, Westvrieslandt ende Utrecht (64). Alzoe Adriaen, Peeter, ende Claes*
Adri-

(64) Men merke hier op, dat Willem I. alhier, als mede in de volgende Commissie van den 3 Mei 1572. zij-

Adriaensz., alle drie gebroederen, ende borgeren der Stede van Leyden, ende ter cause van religie van daer geweken synde, gheerne in eeren doer hoire handelinghe huer leven foudèn ouerbringen, ende huerlieder huysvrouwen ende kinderen beforgen voir hare nootdruft, ende dien volgens naer huerlieder gewoonte huere handelinghe ende Coopmanschepe ter zee dryven, naementlyck meestal met *Hollandtsche ende Oistersche waren*, ende goeden; maer sich beduchtende die selue gebroederen, dat de selue huere goeden ende Coopmanschepen die sy t' s'chepe doen mochten van *onsen Crychsluyden*, oft andere aengehouden mochten wordden, nyet tegenstaende sy *der Christelycke religie* ende der gemeyne sake toegedaen syn, hebben sy ons oitmoedelyck gebeden om onse brieuen van faulft conduyct oft pasfeport.

Soe eest dat wy om etlycke redenen ons daer toe mouerende, ordonneren ende bevelen wel expresfelyck hier mede *onsen Admiral*, allen *onsen Oerften*, *Capiteynen*, *Soldaten*, *Bootsgefellen*, *Officieren* ende anderen, die in *onsen naeme* ende *vuyt crachte* van *onse Commissien ter Zee* tegens onse ende des gemeyne welvaerts vianden syn. Verfoeken oock allen anderen *Capiteynen* huere *Stedehouders*, *Bootsgefellen*, *Justiciëren* ende *Officieren* dient mach aen-

zijnen titel van *Stadhouder en Kapitein Generaal over Holland, Zeeland, Westfriesland en Utrecht*, reeds in openbaren Geschrifte gebruikte, eer dat nog de Staten van Holland den 15 Jul. 1572. voor de eerste keer vergaderden, zonder of buiten weten van *Koning* of *Gouverneur Generaal*, of 't Hof van Holland, of die van hunnen Rade. Als mede dat hij alhier als *Admiraal* zijne bestellingen ter zee geeft, en die beveelt, *aan* *zijnem Admiraal*, *zijne Oerften*, *Capiteinen*, *Soldaten*, *Bootsgezellen*, die in *ZIJNEN naam* en *uit kracht* van *ZIJNE Commissien ter Zee* — *zijn*. Dit nu waren de genen, die naderhand den Briel veroverden; waaruit wij teffens leeren, dat de inneming van den Briel de groote zaak wel merklijk bevorderd heeft, maar dat reeds alles vroeger toe- en voorbereid was.

aengaen, ende dese jegenwoirdige fullen gethoont worden, dat sy alle alfulcken goederen ende Coopmanschepen als *in vryen schepen* géladen syn fullen, ende toebehoirende den voirscreven AdriaenAdriaensz. Peeter Adriaensz. ende Claes Adriaensz., gebroederen, ofte eenigen van hen dryen, midtsgaders oock huerlieders perfoonen, laeten vrye ende vranck ghaen pasferen, ende wederom keeren, sonder eenich hinder, oft letfel huerlieders perfonen oft goeden te doen oft te laeten geschieden; wel verstaende dat sy schuldich fullen syn te vercleeren, dat die goederen ende coopmanschepen, daer sy henlieden op beroepen, huerlieden alleene toebehoiren; ende oock, dat sy deselue nyet en zullen onsen Vianden toevueren. Des t' oirconden hebben wy dese met onsen naem gheteekent, ende ons secret Segel daer beffens doen drucken. Ghegeven tot Dillenberch, opten zesde ende twintichsten dach van Decembri, in 't jaer ons Heeren duyfent vyff hondert eenentseventich.

GUILLE DE NASSAU.

De plaatze van 't
kleine Zegel, doch
't welk weggeraakt
was.

By beuele van syne Excell.

Brunynck.

Uit het Oorspronglijke, berustende
ter zelfder plaatze.

Den 3 May 1572. No. 1.

*Quitantie van Prins Willem den Isten van
Oranje, van acht honderd drie en sestig
dalers, hem door Pieter Adriaansz. van
de Werff overgeleverd te Dillenberch.*

Wy Wilhelm, by der gratien Goidts Prince van
Oraengie, Grave van Nasau &c. bekennen midts
desen op hedent ontfangen te hebben vuyt handen
van